Ceza Bölümü 2002/64 E., 2002/48 K.

- **ASKER KAÇAĞI**
- **BAKAYA OLARAK ARANAN KİŞİYİ HİZMETE ALIP ÇALIŞTIRMAK**
- **KAMU DAVASI**

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 9]
- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 11]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 75]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 192]

"İçtihat Metni"

OLAY: Sivil kişi sanık A.A.'in, 2.9.2001 günü, kendisine gerekli tüm duyuru ve ihtarların yapılmış olmasına rağmen, bakaya olarak aranan Namık Kemal isimli şahsı yanında çalıştırmaya devam ettiği, böylece, asker kaçağı şahsı bilerek hizmete alıp çalıştırmak suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan Askeri Ceza Kanunu'nun 75. maddesi uyarınca cezalandırılması istemi ile Osmaniye Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 25.12.2001 gün ve E: 2001/2187, K: 2001/1084 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

OSMANİYE 1. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 25.3.2002 gün ve E: 2001/649, K: 2002/106 sayıyla; sanığa yüklenen eylemin Askeri Ceza Kanunu'nda düzenlenen bir suçu oluşturduğu, bu nedenle yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 6. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

6. KOLORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 9.4.2002 gün ve E: 2002/1981, K: 2002/275 sayıyla; Askeri Ceza Kanunu'nun 192. maddesinde, aynı Kanun'un 75. maddesinde düzenlenen suçun sivil kişiler tarafından işlenmesi durumunda yargılamanın adli yargı yerine ait olduğu açıkça belirtilmiş bulunduğundan, yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeden kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, 6. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ali HÜNER'in Başkanlığında, Üyeler; Cengiz ERDOĞAN, Refik DİZDAROĞLU, Keskin KAYLAN, Necmettin ÖZKAN, Mehmet KAPUSUZ, Tamer KORKMAZ'ın katılımlarıyla yapılan 7.10.2002 günlü toplantısında, Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa EKİNCİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ercan UZUNGER'in, davanın çözümünün adli yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME:

Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmemiştir. Askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur. Esasa ilişkin inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda, kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Sanığın, sivil kişi olması nedeniyle, 353 sayılı Yasa'nın, asker olmayan kişilerin askeri mahkemelerde yargılanma koşullarını belirleyen 11. maddesi yönünden değerlendirme yapılmalıdır.

353 sayılı Yasa'nın 11/A maddesi ile düzenlenen hükümde; "Askeri Ceza Kanununun 55, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101 ve 102. maddelerinde yazılı suçlar"a ilişkin davalara askeri mahkemelerde bakılacağı öngörülmektedir.

Sanığın, asker kaçağı şahsı bilerek hizmete alıp çalıştırdığı ileri sürülerek açılan davada, yüklenen eylem 353 sayılı Yasa'nın 11. maddesinde sayılan suçlar arasında bulunmamaktadır.

Diğer yandan, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 192. maddesinde; "Askeri Ceza Kanunu'nun 75, 79 uncu maddeler ile 78 inci maddesinin C fıkrasının iki numarasında ve askeri eşyayı satın almak, rehin olarak kabul etmek ve gizlemek fiillerine dair 131 inci maddede yazılı suçlar askeri mahkemelere tabi olmayan siviller tarafından yapılırsa umumi mahkemeler bu kanun hükümlerini tatbik ederler" hükmünün de yer alması karşısında; davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Osmaniye 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Osmaniye 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 25.3.2002 günlü, E: 2001/649, K: 2002/106 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 7.10.2002 günü KESİN OLARAK OYBİRLİĞİ ile karar verildi.